

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain 12 ja 28 §:n sekä opintokeskuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 122/1997 vp laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain 12 ja 28 §:n sekä opintokeskuslain 23 §:n muuttamisesta. Eduskunnalle on sivistysvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 20/1997 vp.

Eduskunta edellyttää, että hallitus välittömästi selvittää ne rahoitukselliset ongelmat, jotka aiheutuvat opiskelijoista, jotka eivät saa tutkintoaan valmiiksi ohjeellisessa normiajassa ja siitä, että näitä opiskelijoita ei ole rajattu pois seuraavien vuosien yksikköhintojen laskennasta sekä tämän vaikutuksesta ammattikorkeakoulujen kokonaisrahoituk-

seen, sekä valmistelee erillisen esityksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamiseksi siten, että edellä mainittua rahoitusta koskevat säännökset selkiytetään ja edellä mainittu ammattikorkeakoulujen yksikköhintojen laskentaperusteisiin nyt sisältyvä epäkohta poistetaan. Esitys tulee antaa eduskunnalle siten, että korjaukset voidaan saattaa voimaan vuoden 1999 rahoituspohjien laskennassa.

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää koulutustoimintaan liittyvät arvonlisävero-ongelmat ja ryhtyy toimenpiteisiin epäkohtien korjaamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (705/1992) 9 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta sekä 4 momentti, 14 §:n 2 momentti, 14 a §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 2 momentti, 40 §:n 1 ja 5 momentti sekä 49 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta sekä 14 a §:n 1 momentti laissa 1151/1996, 9 §:n 4 momentti viimeksi mainitussa laissa ja laissa 385/1997, 14 §:n 2 momentti ja 16 §:n 2 momentti laissa 718/1993, 14 a §:n 2 momentti laissa 261/1995, 40 §:n 1 momentti mainitussa laissa 385/1997 sekä 5 momentti laissa 1448/1995 ja 49 §:n 2 momentti laissa 1445/1994, sekä

lisätään 9 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1151/1996, uusi 10 kohta sekä 40 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1448/1995, 1151/1996 ja 385/1997, uusi 6 momentti seuraavasti:

9 §

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin

valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun markkamäärään lisätään:

8) ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista ja valtakunnallisista erikoisoppilaitoksista annetussa laissa (760/1990) tarkoitetuissa aikuiskoulutuskeskuksissa ja valtakunnallisissa erikoisoppilaitoksissa, saamelaisalueen

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa kaikki 8 §:n 1—6 ja 8 kohdassa tarkoitetut kuntien

koulutuskeskuksesta annetussa laissa (545/1993) tarkoitetussa saamelaisalueen koulutuskeskuksessa ja Pelastusopistosta annetussa laissa (1165/1994) tarkoitetussa Pelastusopistossa järjestettävää ammatillista peruskoulutusta varten 10 §:ssä tarkoitetun ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisten erityisoppilaitosten yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat markkamäärät;

9) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisten erityisoppilaitosten opiskelijoiden määrät sekä musiikkioppilaitoksissa, kansanopistoissa ja valtakunnallisissa liikunnan koulutuskeskuksissa ammatillista peruskoulutusta sekä kansanopistoissa peruskouluopetusta ja lukio-koulutusta saavien opiskelijoiden määrät yhteenlaskettuina kerrotaan 10 §:n nojalla vahvistetulla ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisten erityisoppilaitosten yksikköhintojen keskimääräisellä markkamäärällä ja näin saadusta markkamäärästä vähennetään 14 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 2 momentissa sekä valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain (1218/1993) 12 §:n 3 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi oppilaitosten ylläpitäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet; sekä

10) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden kokonaismäärä kerrotaan 10 §:n nojalla vahvistetulla ammattikorkeakoulujen yksikköhintojen keskimääräisellä markkamäärällä ja näin saadusta markkamäärästä vähennetään 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi oppilaitosten ylläpitäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet.

Kunnan asukasta kohden laskettuun rahoitusosuuteen lisätään vuosittain:

1) markkamäärä, joka saadaan, kun vuodelta 1996 kuntien maksettavaksi tulleet ja varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon muutetut yhteenlasketut oppilaiden kotikuntien maksuosuudet lukion, ammatillisten oppilaitosten, ammatillisten erityisoppilaitosten ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten oppilaiden kuljettamisesta aiheutu-

neisiin kustannuksiin jaetaan maan asukasmäärällä;

2) markkamäärä, joka saadaan, kun vuodelta 1996 kuntien maksettavaksi tulleet ja varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon muutetut yhteenlasketut oppilaiden kotikuntien maksuosuudet jatkolinjoina järjestetyn ammatillisen lisäkoulutuksen kustannuksiin jaetaan maan asukasmäärällä; sekä

3) julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella 613 markkaa vuonna 1998 ja tämän jälkeen markkamäärä, joka saadaan, kun mainittu markkamäärä muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon.

14 §

Ammatillisen oppilaitoksen ja ammatillisen erityisoppilaitoksen yksikköhinnan laskeminen

Jos oppilaitos toiminnan laajuus huomioon ottaen toimii olennaisessa määrin vuokratiiloissa, yksikköhintaa voidaan korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla asianomaisen ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra oppilaitoksen oppilasmäärällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

14 a §

Ammattikorkeakoulun yksikköhinnan laskeminen

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan joka toinen vuosi ammattikorkeakoulututkinnoittain siten, että kuhunkin tutkintoon johtavasta koulutuksesta kunnallisissa, yksityisissä ja valtion ammattikorkeakouluissa yksikköhintojen määräämistä edeltäneenä vuonna aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset jaetaan tutkintoa suorittavien opiskelijoiden yhteismäärällä mainittuna vuonna. Yksikköhintoja voidaan porrastaa, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, ottamalla huomioon tutkintoon johtavien koulutusohjelmien ja muiden opetusjärjestelyjen kustannuksissa

olevat olennaiset erot. Jos tutkintoon johtavasta koulutuksesta aiheutuneita kustannuksia ei ole mahdollista selvittää, määrätään yksikköhinta asianomaiseen tutkintoon johtavan koulutuksen arvioitujen kokonaiskustannusten perusteella. Ammatillisten erikoistumisopintojen yksikköhintana opiskelijaa kohden käytetään ammattikorkeakouluja varten 10 §:n nojalla vahvistettua yksikköhintojen keskimääräistä markkamäärää. Yksikköhinnat lasketaan siten, että yksikköhinnat kerrottuna opiskelijamäärällä yhteenlaskettuina vastaavat mainittuja kokonaiskustannuksia.

Jos ammattikorkeakoulu toiminnan laajuus huomioon ottaen toimii olennaisessa määrin vuokratiloissa, yksikköhintaa voidaan korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla asianomaisen ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra ammattikorkeakoulun opiskelijoiden määrällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

16 §

Musiikkioppilaitoksen yksikköhinnan laskeminen

Jos ammatillista peruskoulutusta järjestävä musiikkioppilaitos toiminnan laajuus huomioon ottaen toimii olennaisessa määrin vuokratiloissa, yksikköhintaa voidaan korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla asianomaisen ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetulla ammatillisen peruskoulutuksen opetus-tuntien määrällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja kustannuksia.

40 §

Valtionosuuden maksaminen

Valtionapuviranomainen maksaa 39 §:n 1 momentissa tarkoitettua rahoituksen käyttökustannuksiin kunnalle tai muulle laitoksen ylläpitäjälle siten kuin kuntien valtionosuuslain 17 §:n 1 momentissa säädetään. Edellä

39 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarkistusten mukaiset markkamäärät maksetaan ylläpitäjälle tai peritään valtiolle varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Ammatillisen oppilaitoksen, ammatillisen erityisoppilaitoksen ja ammatillista koulutusta järjestävän musiikkioppilaitoksen ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisätään perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella 43 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjän oppilasmäärän ja ammatillisille oppilaitoksille ja ammatillisille erityisoppilaitoksille 10 §:n nojalla vahvistettujen yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän tulosta jaettuina kymmenellä vähennetään 14 §:n 2 momentin ja 16 §:n 2 momentin nojalla oppilaitoksen ylläpitäjälle valtionosuuden laskentaperusteiksi vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet. Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisättävä markkamäärä lasketaan vastaavasti ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän, ammattikorkeakouluille 10 §:n nojalla vahvistettujen yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän ja ammattikorkeakoululle 14 a §:n 2 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistettua vuosivuokran perusteella.

Perustamishankkeeseen myönnetty valtionosuus maksetaan, jollei valtionapuviranomainen 6 momentin nojalla toisin päätä, kunnalle tai muulle 3 §:ssä mainitussa laissa tarkoitettua laitoksen ylläpitäjälle kuukausittain yhtä suurissa erissä hankkeen arvioituna toteutusaikana. Ensimmäinen erä maksetaan hankkeen aloitusta koskevan ilmoituksen saapumista seuraavan kuukauden aikana. Jos hanke on aloitettu 32 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa ennen kuin valtionosuuden myöntämistä koskeva päätös on tehty, ensimmäinen erä maksetaan myöntämispäätöksen tekemistä seuraavan kuukauden aikana.

Perustamishankkeeseen myönnetty valtionosuus voidaan maksaa myös hankkeen valmistumista seuraavan kalenterivuoden alusta seitsemän vuoden aikana yhtä suurina vuosina erinä. Kukin vuosierä maksetaan tällöin ennen maaliskuun loppua ja siihen lisätään maksamattoman valtionosuuden osalle laskettu Suomen Pankin peruskorkoa vastaava vuotuinen korko, joka lasketaan ensimmäisen vuosierän maksupäivästä. Valtionosuuden hakijan on ilmoitettava, suostuuko

se valtionosuuden maksamiseen tässä momentissa tarkoitetulla tavalla.

lasketaan viiden vuoden ajalta kuuden prosentin vuotuinen korko, joka maksetaan vuoden 2001 erän yhteydessä.

49 §

Käyttökustannukset

Vuoden 1994 alussa maksamatta olleet ammatillisten erityisoppilaitosten, ammatillisten erikoisoppilaitosten ja peruskoulua vastaavaksi järjestetyn yksityisen koulun valtionavut ja -avustukset sekä vuoden 1993 alussa maksamatta olleet muut tässä laissa tarkoitetut valtionosuudet maksetaan siten kuin tässä momentissa säädetään. Alle 10 000 markan suuruista valtionosuutta, -apua tai -avustusta ei makseta. Maksettava markkamäärä lasketaan siten, että ennalta vahvistettujen perusteiden mukaisesti haetun valtionosuuden, -avun tai -avustuksen ja maksettujen ennakoiden ja osasuoritusten erotuksesta vähennetään 5 prosenttia. Näin lasketusta markkamäärästä maksetaan vuonna 1994 yksi kahdeskymmenesosa, vuosina 1996, 1997, 2000 ja 2001 viisittain yksi viidesosa sekä vuonna 1999 kolme kahdeskymmenesosaa. Muissa kuin ammatillisissa erityisoppilaitoksissa, ammatillisissa erikoisoppilaitoksissa ja peruskoulua vastaavaksi järjestetyssä yksityisessä koulussa yhdelle viidesosalle mainitusta markkamäärästä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Sen estämättä, mitä tämän lain 14 a §:n 1 momentissa säädetään ammattikorkeakoulujen yksikköhintojen laskemisesta, yksikköhinnat lasketaan seuraavan kerran toteutuneiden kokonaiskustannusten perusteella vuodeksi 1999. Kustannuksiin laskettaessa yksikköhintoja vuodeksi 1998 sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos ammatillisen oppilaitoksen, ammatillisen erityisoppilaitoksen, ammattikorkeakoulun tai ammatillista peruskoulutusta järjestävän musiikkioppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu vuokrien perusteella, pidetään valtionosuuden laskentaperusteeksi oppilaitoksen ylläpitäjälle vahvistettuna vuosivuokrana yksikköhintoja korotettaessa edelleen tämän lain voimaan tullessa sovellettua opetusministeriön oppilaitoksen ylläpitäjälle valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistamaa vuosivuokraa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain 12 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtionosuutta saavista kansanopistoista 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1218/1993) 12 §:n 3 momentti ja 28 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 28 §:n 2 momentti laissa 1446/1994, seuraavasti:

12 §

Yksikköhinta

Jos kansanopisto toiminnan laajuus huomioon ottaen toimii olennaisessa määrin vuok-

ratioloissa, yksikköhintaa voidaan korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla asianomaisen ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra opiston 11 §:ssä tarkoitettujen opiskelijaviikkojen määrällä.

28 §

Rahoitusta koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa maksamatta olevat valtionosuudet maksetaan siten, että niiden kokonaismäärästä maksetaan vuonna 1994 yksi kahdeskymmenesosa, vuosina 1996, 1997, 2000 ja 2001 vuosittain yksi viidesosa ja vuonna 1999 kolme kahdeskymmenesosaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Jos kansanopiston yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu vuokrien perusteella, pidetään valtionosuuden laskenta-perusteeksi opiston ylläpitäjälle vahvistettuna vuosivuokrana yksikköhintoja korotettaessa edelleen tämän lain voimaan tullessa sovellettua opetusministeriön opiston ylläpitäjälle valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistamaa vuosivuokraa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki**opintokeskuslain 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun opintokeskuslain (1215/1993) 23 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1447/1994, seuraavasti:

23 §

Tämän lain voimaan tullessa maksamatta olevat valtionosuudet maksetaan siten, että niiden kokonaismäärästä maksetaan vuonna 1994 yksi kahdeskymmenesosa, vuosina 1996, 1997, 2000 ja 2001 vuosittain yksi viidesosa ja vuonna 1999 kolme kahdeskym-

menesosaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1997

